

แบบจัดทำฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ชื่อ โครงการ	โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน
ที่ตั้งของโครงการ	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคดุสิต หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยชมภู
พระราชดำริของ	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สรุปพระราชดำริ	-
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสนับสนุนอาหารกลางวันแก่นักเรียน 2. เพื่อให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร, แปรรูป และถนอมอาหาร 3. เพื่อสร้างทักษะด้านการเกษตรให้นักเรียน ครู และ ผู้ปกครอง ใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเชียงราย
ประเภทของโครงการ	-
สรุปลักษณะของโครงการ	-
ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ	ปี 2523
งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้น และแหล่งที่มาของ งบประมาณในปีที่เริ่มต้น	ปีละ 15,000 บาท จากกรมส่งเสริมการเกษตร
งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยกเป็นรายปีตั้งแต่ปี เริ่มต้นจนถึงปีปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ	ปี 2523 – 2551
ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน โดยสรุป	ตามเอกสารที่แนบ

Handwritten Signature
(นางพวงเพ็ญ เจริญสุข)
เจ้าพนักงานเกษตร

แบบจัดทำฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ชื่อโครงการ	โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวในพระราชานุูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ที่ตั้งของโครงการ	บ้านร่องฝ้าย หมู่ 24 ตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พระราชดำริของ	สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
สรุปพระราชดำริ	-
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อให้หญิงมีครรภ์และหญิงให้นมลูกมีความรู้ด้านโภชนาการ อาหารที่มีคุณค่าต่อสุขภาพ 2. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในครัวเรือน และนำมาบริโภค เพื่อลดรายจ่ายในครอบครัว 3. เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย 4. เพื่อให้มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้เพียงพอต่อสมาชิกในครอบครัว
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเชียงราย
ประเภทของโครงการ	-
สรุปลักษณะของโครงการ	-
ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ	ปี 2550
งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้น และแหล่งที่มาของงบประมาณในปีที่เริ่มต้น	ปี2550 14,000 บาท (งบศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง - กลุ่มพ่อบ้าน) จากกรมส่งเสริมการเกษตร ปี2550 9,000 บาท (งบวิสาหกิจชุมชน - กลุ่มแม่บ้าน) จากกรมส่งเสริมการเกษตร ปี2551 1,250 บาท (งบส่งเสริมสินค้าการเกษตรให้ได้มาตรฐาน) จากกรมส่งเสริมการเกษตร
งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยกเป็นรายปีตั้งแต่ปีเริ่มต้นจนถึงปีปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ	ปี 2550 – 2551
ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน โดยสรุป	ตามเอกสารที่แนบ

Handwritten signature
(นางพวงเพ็ญ เจริญสุข,
เจ้าพนักงานเกษตร

ผลการดำเนินงาน

โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๑ สยามมกุฎราชกุมาร

บ้านร่องเฝ้ายว ตำบลห้วยสัก

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ในปี 2550 - 2551 โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวฯ มีผลการดำเนินงาน

- ส่งเสริมความรู้ให้แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มพ่อบ้านเกษตรกร ดังนี้
  - การปลูกผักปลอดสารพิษ
  - การเลี้ยงสัตว์เบื้องต้น
  - การเลี้ยงปลา
  - การจัดทำบายศรี และการจัดดอกไม้
- ส่งเสริมให้แม่บ้านเกษตรกรจัดทำของชำร่วยจากไม้ไผ่ และของใช้จากไม้ไผ่ จำหน่าย
- ส่งเสริมเลี้ยงปลาดุกในกระชัง จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 2,000 ตัว
- ส่งเสริมการจัดบ้านเกษตรสมบูรณ์

Handwritten signature

(นางพวงเพ็ญ เจริญสุข)
เจ้าพนักงานเทคนิคเกษตร

แบบจัดทำฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอเมืองเชียงราย สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองเชียงราย

1. ชื่อโครงการ	สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านคอยบ่อ อำเภอเมืองเชียงราย
2. ที่ตั้งของโครงการ	พื้นที่หมู่บ้านในโครงการสถานีทดลองเกษตรที่สูงอันเนื่องมาจากพระราชดำริคอยบ่อ 3 หมู่บ้าน 1. บ้านจะต้อ จำนวน 46 หลังคาเรือน ราษฎร 329 คน 2. บ้านจะฟู จำนวน 20 หลังคาเรือน ราษฎร 38 คน 3. บ้านลอบือ จำนวน 31 หลังคาเรือน ราษฎร 163 คน
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. สรุปพระราชดำริ	- ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์ราษฎรในพื้นที่โครงการ เพื่อให้ราษฎรมีอาหารโปรตีนบริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี - ส่งเสริมการเลี้ยงแกะนำขนแกะไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้เริ่มแก่ครัวเรือน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	วันที่ 31 มกราคม 2547 สมเด็จพระเจ้านางฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรพื้นที่คอยบ่อ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ตอนกลางตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติคอยบ่อ เป็นลุ่มน้ำชั้น 1 A เป็นแหล่งกำเนิดของลำน้ำที่สำคัญสายต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ลำห้วยแม่สักทอง ลำห้วยโป่งผ่า ลำห้วยต้นเมี่ยง ลำห้วยแม่ยาว (ห้วยแม่ซ้าย) และลำห้วย ต่างๆ ในจำนวนลำห้วย ทั้ง 5 นี้ พบว่าลำห้วยที่ป่าไม้ถูกทำลายมากที่สุดคือ ลำห้วยแม่สักทอง เพราะในอดีต บริเวณพื้นที่นี้ เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอาข่า มีอาชีพทำการเกษตร ปลูกข้าวโพด และทำไร่จิงหmunเวียน นานจากนั้น พื้นที่ยังคงเป็นแหล่งมั่วสุมการพนัน ยาเสพติด ซึ่งมีบุคคลภายนอกมาร่วมกิจกรรมด้วย ทำให้ชาวเขาเผ่าอาข่าที่คอยบ่อทนไม่ไหว อพยพลงมาอยู่บนที่ราบ ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เปิดโอกาสให้ชาวเขาเผ่ามูเซอจากบ้านจะต้อ บ้านจะฟู และบ้านลอบือ เข้าไปจับจองทำไร่จิงหmunเวียนต่อจากชาวเขาเผ่าอาข่า โดยมีนายทุนนำพันธ์จิงมาแจกแล้วครอบครองซื้อผลผลิตคืน ในบางจิ้งนายทุนก็จะจ้าง ชาวเขาตากถางนั้นยังพบปัญหาที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ 1. การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าเพื่อนำไม้สร้างบ้านเรือน ส่วนใหญ่ไม่มีที่มิคุณค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ไม้ก่อ ไม้ทะโล้ ไม้จำปีป่า ไม้พะยอมดง ไม้ตะเคียนหนู ไม้ทองหลวงป่า ไม้มันปลา 2. ปัญหาเขตติดเค็มพื้นที่คอยเป็นทางลำเลียงยาเสพติดแบบเดินเท้าจากพื้นที่ชายแดนเข้าไปยัง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 3. ปัญหาความยากจน ประชาชนรอบ ๆ พื้นที่คอยบ่อ ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาขาดการศึกษา มีฐานะยากจน ประกอบอาชีพรับจ้างและทำไร่จิงหmunเวียน มีรายได้ต่ำ 500 – 5,000 บาทต่อครอบครัวต่อปี

6. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย กรมปศุสัตว์
7. ประเภทของโครงการ	ส่งเสริมอาชีพ
8. สรุปลักษณะของโครงการ	เป็นแหล่งสาธิตการเลี้ยงสัตว์ แหล่งขยายพันธุ์สัตว์ สถานที่ดูงานของเกษตรกรมีการฝึกอบรมการเลี้ยงสัตว์เพื่อที่เกษตรกรสามารถไปพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ของตนเองและพัฒนาเป็นอาชีพ
9. ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ	2549
10. งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้นและแหล่งที่มาของงบประมาณ	กรมปศุสัตว์
11. งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยกเป็นรายปีตั้งแต่จนถึงปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ	งบประมาณปี 2549 - งบประมาณปี 2550 - งบประมาณปี 2551 เป็นเงิน 238,220 บาท งบประมาณปี 2552 เป็นเงิน 1,052,730 บาท

12. ผลการดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นถึงปัจจุบันโดยสรุป ผลการดำเนินงาน 2551

กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลงาน	หมายเหตุ
1.สาธิตการเลี้ยงแกะ	ตัว	20	35	ข้อมูลเดือน
2.ผลิตลูกแกะ	ตัว	20	20	ตุลาคม2551
3.จัดตั้งกองทุนสัตว์	กองทุน	1	1	
4.ฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	30	30	
ดูแลสุขภาพสัตว์	หมู่บ้าน	3	3	

แบบจัดทำฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอเมืองเชียงราย สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองเชียงราย

1.ชื่อ โครงการ	โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (ส่งเสริมปศุสัตว์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน)
2.ที่ตั้งโครงการ	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคคูสิต อำเภอเมืองเชียงราย
3.พระราชดำริ	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ยามราชกุมารี มีพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตลอดนานกว่า 20 ปี ด้วยทรงพระเมตตาที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยขั้นตอนต้นทรงทดลองทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนก่อน และในเวลาต่อมาทรงมีพระราชดำริให้ดำเนิน โครงการอื่น ๆ และขยายผลไปยังพื้นที่ อื่น ๆ เพิ่มเติมเนื่องจากมีหลายหน่วยงานมาร่วมดำเนินงาน จึงมีพระราชดำริให้จัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ในช่วงปี พ.ศ. 2535 – 2539 เป็นแผนระยะที่1 พ.ศ. 2540-2544 เป็นแผนระยะที่2 และ พ.ศ. 2545 – 2549
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน ไว้ดังนี้ 1.เพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหาการขาดสารอาหารและโรคติดต่อที่สำคัญของเด็กและเยาวชนถิ่นทุรกันดาร 2.เพื่อส่งเสริมโภชนาการดีและสุขภาพดีของเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์ 3.เพื่อเริ่มสร้างความรู้และพัฒนาทักษะทั้งทางวิชาการและการอาชีพที่เป็นรากฐานของการพึ่งตนเองให้แก่เด็ก ได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การเกษตร การงานอาชีพอื่น ๆ และสหกรณ์ 4.เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5.เพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามศักยภาพ
6.หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย กรมปศุสัตว์
7.ประเภทของโครงการ	ส่งเสริมอาชีพ
8.สรุปลักษณะของโครงการ	ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในโรงเรียนเพื่อเพิ่มอาหารโปรตีน ให้แก่นักเรียน รวมทั้งให้ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ การป้องกัน โรคเพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
9.ปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ	2536

10.งบประมาณที่ได้รับ ในปีเริ่มต้นและ แหล่งที่มาของ งบประมาณ	กรมปศุสัตว์
11.งบประมาณที่ได้รับ แต่ละปีแยกเป็นรายปี ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง ปัจจุบันและแหล่งที่มา ของงบประมาณ	งบประมาณปี 2549 งบประมาณปี 2550 งบประมาณปี 2551 เป็นเงิน 113,400 บาท (ทั้งนี้ รวม 13 โรงเรียน) งบประมาณปี 2552 เป็นเงิน 173,100 บาท (ทั้งนี้ รวม 13 โรงเรียน)

12.ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นถึงปัจจุบัน โดยสรุปผลการดำเนินการ ปี 2551

ที่	แผนงาน/กิจกรรม	หน่วย	เป้าหมาย	ผลงาน	หมายเหตุ
1	ฝึกอบรมเกษตรกรนักเรียน และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม ปศุสัตว์ในโรงเรียน	โรงเรียน	13	13	
2	ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ใน โรงเรียน	โรงเรียน	13	13	
3	ติดตาม ให้คำแนะนำการเลี้ยง สัตว์แก่โรงเรียน	โรงเรียน	13	13	

**แบบจัดทำฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย**

ชื่อโครงการ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม “กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง”
ที่ตั้งของโครงการ	บ้านห้วยคอย หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พระดำริของ	- พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว - สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
สรุปพระราชดำริ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม ทรงเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนในพื้นที่หมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย
ประเภทของโครงการ	การส่งเสริมอาชีพ
สรุปลักษณะของโครงการ	ส่งเสริม สนับสนุน และการศึกษาดูงานของกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง
ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551
งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้น และแหล่งที่มาของงบประมาณ ในปีที่เริ่มต้น	50,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยก เป็นรายปี ตั้งแต่ปีเริ่มต้นจนถึงปี ปัจจุบันและแหล่งที่มาของ งบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงปัจจุบันโดยสรุป	- ส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง - จัดการศึกษาดูงานของกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง

ชื่อโครงการ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม “กลุ่มแปรรูปข้าวกล้อง”
ที่ตั้งของโครงการ	บ้านห้วยบง หมู่ที่ 8 ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พระดำริของ	- พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว - สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
สรุปพระราชดำริ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม ทรงเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนในพื้นที่หมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย
ประเภทของโครงการ	การส่งเสริมอาชีพ
สรุปลักษณะของโครงการ	จัดตั้งกลุ่ม ส่งเสริมการแปรรูปข้าวกล้อง เพื่อจัดจำหน่ายในพื้นที่และนอกพื้นที่ เพื่อส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการของผู้บริโภค
ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551
งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้นและแหล่งที่มาของงบประมาณในปีที่เริ่มต้น	50,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยกเป็นรายปี ตั้งแต่ปีเริ่มต้นจนถึงปีปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป	จัดตั้งกลุ่ม ส่งเสริมกลุ่มแปรรูปข้าวกล้อง ด้านผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการตลาดของกลุ่ม

ชื่อโครงการ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม “กลุ่มผลิตกระดาษสบู่ดำ”
ที่ตั้งของโครงการ	บ้านห้วยส้ม หมู่ที่ 10 ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พระดำริของ	- พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว - สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
สรุปพระราชดำริ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม ทรงเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนในพื้นที่หมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย
ประเภทของโครงการ	การส่งเสริมอาชีพ
สรุปลักษณะของโครงการ	จัดตั้งกลุ่ม ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตกระดาษสบู่ดำ
ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551
งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้น และแหล่งที่มาของงบประมาณในปีที่เริ่มต้น	50,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยกเป็นรายปี ตั้งแต่ปีเริ่มต้นจนถึงปีปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป	จัดตั้งกลุ่ม ส่งเสริม สนับสนุนการแปรรูปกระดาษจากสบู่ดำ เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาทิ กล่อง ชองจดหมาย แฟ้มเอกสาร การ์ดอวยพร ดอกไม้ ฯลฯ

ชื่อโครงการ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม “กลุ่มอนุรักษ์สมุนไพรมันบ้าน”
ที่ตั้งของโครงการ	บ้านหัวดอย หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พระดำริของ	- พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว - สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
สรุปพระราชดำริ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม ทรงเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนในพื้นที่หมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย
ประเภทของโครงการ	การส่งเสริมอาชีพ
สรุปลักษณะของโครงการ	จัดตั้งกลุ่ม ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร การอนุรักษ์สมุนไพรมันบ้าน เพื่อส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการของผู้บริโภค
ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552
งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้น และแหล่งที่มาของงบประมาณในปีที่เริ่มต้น	50,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยกเป็นรายปี ตั้งแต่ปีเริ่มต้นจนถึงปีปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป	จัดตั้งกลุ่ม ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร การอนุรักษ์สมุนไพรมันบ้าน เพื่อส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการของผู้บริโภค และการขจัดโรคภัยต่าง ๆ โดยการใช้จ่ายที่บ้าน/ยาแผนโบราณ

ชื่อโครงการ	จัดตั้งศูนย์ประสานงาน โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักสนองโครงการพระราชดำริฯ
ที่ตั้งของโครงการ	บ้านหัวคอย หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พระดำริของ	- พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว - สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
สรุปพระราชดำริ	โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม ทรงเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อจัดตั้งศูนย์ประสานงาน โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักสนองโครงการพระราชดำริฯ ในพื้นที่ตำบลท่าสาย เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และการประชาสัมพันธ์กลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมโครงการ (ทั้งหมด 4 กลุ่ม/พื้นที่ตำบลท่าสาย) เพื่อให้การดำเนินงานโครงการ การบูรณาการร่วมกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน มีประสิทธิภาพต่อไป
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย
ประเภทของโครงการ	การส่งเสริมอาชีพ / โครงการสำคัญอื่น ๆ
สรุปลักษณะของโครงการ	จัดตั้งศูนย์ประสานงาน โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่บ้านหัวคอย หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสาย
ปีงบประมาณเริ่มดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552
งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้น และแหล่งที่มาของงบประมาณในปีที่เริ่มต้น	50,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีแยกเป็นรายปี ตั้งแต่ปีเริ่มต้นจนถึงปีปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 = 50,000 บาท จากโครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 เชียงราย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป	เพื่อจัดตั้งศูนย์ประสานงาน โครงการหมู่บ้านพิทักษ์ป่า รักษาสิ่งแวดล้อม สำนักสนองโครงการพระราชดำริฯ ในพื้นที่ตำบลท่าสาย เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และการประชาสัมพันธ์กลุ่มอาชีพ ตลอดจนการบูรณาการร่วมกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

1. ชื่อโครงการ โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยบ่อ จังหวัดเชียงราย

2. ที่ตั้งของโครงการ

ตั้งอยู่บริเวณบ้านลอบือ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย อยู่ในแผนที่มาตราส่วน 1:50,000 ราว 4949 III ที่ตั้งพลับพลาทรงงาน อยู่ที่พิกัด 47Q NC 702154 ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 956 เมตร อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยบ่อ และอยู่ในอุทยานแห่งชาติเตรียมการลำน้ำกก โดยร้อยละ 98.72 ของพื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1A และ 1B

3. พระราชดำริของ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ณ พื้นที่สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยบ่อ ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

3. สรุปพระราชดำริ

“...อีก ๑๐ ปีข้างหน้า จะขาดแคลนน้ำ ซึ่งมีวิธีแก้ปัญหาโดยการปลูกป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่ให้กับป่า...”

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 4.1 เพื่อให้ความรู้แก่ราษฎรในการทำการเกษตรอย่างถูกหลักวิชาการ โดยใช้พื้นที่อย่างจำกัด
- 4.2 เพื่อให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพป่าบริเวณเทือกเขาดอยบ่อ
- 4.3 เพื่อสร้างงานให้ราษฎรได้มีอาชีพ มีรายได้ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- 4.4 สร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อต่อต้านปัญหาหาเสพติด

5. หน่วยงานรับผิดชอบ (คณะทำงาน)

- 5.1 สถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย
- 5.2 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
- 5.3 ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงราย
- 5.4 สำนักงานปลัดตัวจังหวัดเชียงราย
- 5.5 สถานีประมงน้ำจืดจังหวัดเชียงราย
- 5.6 ศูนย์การศึกษาอบรมและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย
- 5.7 ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัดเชียงราย
- 5.8 โครงการชลประทานเชียงราย
- 5.9 สำนักงานพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานพื้นที่ 10
- 5.10 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

11. ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยสรุป

ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากราษฎรที่อยู่ใกล้พื้นที่โครงการ ได้เข้ามาทำงานกับโครงการ จึงไม่มีเวลาไปตัดไม้ทำลายป่า ทำให้พื้นที่ป่าไม่ถูกบุกรุกทำลายอีกเลย และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยังได้ปลูกป่าในลักษณะเป็นป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ป่าไม้ใช้สอย การปลูกฟื้นฟู สภาพป่า และการปลูกปรับปรุงระบบนิเวศ ทำให้พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 3,850 ไร่ ป่าที่ได้เพิ่มขึ้นนี้ นอกจากจะเป็นแหล่งอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารแล้ว ยังประกอบไปด้วยพืชพรรณธัญญาหาร พืชสมุนไพร และ ไม้ใช้สอย เพื่อรับรองความต้องการใช้ทรัพยากรไม้ในอนาคต อีกด้วย ประกอบกับจากการที่ทรัพยากรป่า ไม้เพิ่มทุกปีทำให้มีแหล่งอาหารต่าง ๆ มากมาย สัตว์ป่าบริเวณใกล้เคียงจึงมาอาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ดอยบ่อย มากขึ้น โดยเฉพาะ หมูป่า ไก่ป่า อีเห็น งู และ นกชนิด ต่าง ๆ มากมาย

จากการปลูกป่าเพิ่มทุกปี และการสร้างฝายต้นน้ำลำธารแบบต่างๆ ที่สามารถเก็บกัก ตะกอน สร้างความชุ่มชื้นให้กับป่า รวมทั้งได้สร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านไม่ตัดไม้ทำลายป่า จึงทำให้น้ำในลำ ห้วยเป็นน้ำที่ใส คุณภาพของน้ำก็ดีขึ้น สามารถนำไปอุปโภค และบริโภคได้ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ การ ผลิตน้ำดื่มคอยบ่อ ที่ได้รับเครื่องหมาย อย. และการรับรองมาตรฐาน GMP จากกระทรวงสาธารณสุข

2. ปัญหาเสพติดลดลง โดยชุดปฏิบัติการประสานงานและคุ้มครองมวลชน จากกองพัน ทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 17 ได้ดำเนินงานลาดตระเวน จัดชุดมวลชนสัมพันธ์เคลื่อนที่ เพื่อให้การ ปกป้องคุ้มครอง และหาเบาะแสคดีจากชาวบ้าน รวมถึงได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการนำผู้ คติยาเสพติดไปบำบัดรักษา ทำให้ปัญหาเสพติดลดน้อยลง

3. คุณภาพชีวิตราษฎรดีขึ้น โดยพิจารณาได้ในหลายด้าน ดังนี้

ด้านทรัพยากรสัตว์น้ำ ได้ดำเนินการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชนิดต่างๆ เช่น ปลาชิว เจ็ดสี ปลามุงหมาย ปลาค้อ ปลาจาด ปลากั้ง ปลาแก้มช้ำ รวมทั้งกบเปอะ ลงในแหล่งน้ำ และสร้าง จิตสำนึกในการอนุรักษ์ จึงทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น เป็นแหล่งอาหารโปรตีนให้แก่ราษฎรในพื้นที่

ด้านการส่งเสริมการเกษตร ราษฎรในพื้นที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานในพื้นที่ แปลงสาธิตทำการเกษตรของสถานีฯคอยบ่อ แล้วนำเอาความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติในพื้นที่ทำกินของตน ผล จากการได้เรียนรู้ดังกล่าว ทำให้ราษฎรสามารถมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ด้านการส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ได้ดำเนินการฝึกอบรมการทำ เครื่องเงิน การทอผ้าด้วยมือ เป็นต้น ซึ่งทำให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายงานหัตถกรรม งานฝีมือ ต่าง ๆ ช่วยลดปัญหาการว่างงาน ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า ทำให้เกิดการไม่ละทิ้งถิ่นฐานเข้าไปทำงานใน ตัวเมือง

5.11 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 (เป็นหน่วยงานผู้ประสานงานโครงการฯ)

5.12 ศูนย์ศิลปาชีพฯ

5.13 ชุดประสานงานและคุ้มครองชุมชน กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 17

6. ประเภทของโครงการ

เป็นโครงการด้านสิ่งแวดล้อม

7. สรุปลักษณะของโครงการ

และเมื่อ วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2546 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 ร่วมกับ คุณสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ พร้อมด้วยข้าราชการ และองค์กรส่วนท้องถิ่น อาทิ หัวหน้าหน่วยจัดการต้นน้ำแม่ซ้าย นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลแม่ยาว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยาว กำนันตำบลแม่ยาว และหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ยาว ได้ร่วมกันตรวจสอบพื้นที่ และรับทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ในบริเวณคอยบ่อ เช่น ปัญหาการแผ้วถางป่า ปัญหา ยาเสพติด และปัญหาความยากจนของราษฎร

ต่อมา 31 มกราคม พ.ศ. 2547 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จทอดพระเนตรพื้นที่คอยบ่อ โดยมี พลเอก ฉัตร บุญยทัต รองสมุหราชองครักษ์ กราบบังคมทูลถวายรายงานเพื่อจัดตั้ง โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ คอยบ่อ ซึ่งมีพื้นที่ดำเนินการประมาณ 15,000 ไร่ ลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรม จำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้คืนสู่สภาพเดิม โดยได้รังวัดแบ่งพื้นที่ 543.73 ไร่ ไว้เพื่อทำแปลงสาธิตการทำเกษตรแผนใหม่. เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายของโครงการ ได้ศึกษาเรียนรู้และนำกลับไปปฏิบัติในที่ดินของตนเอง และบริเวณนี้ยังเป็นที่ตั้งของพลับพลาทรงงาน ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีหมู่บ้านเป้าหมายของโครงการฯ 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านจะต้อเบอ บ้านจะฟู หมู่ที่ 18 และบ้านลอบือ หมู่ที่ 13 ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

8. ปีงบประมาณเริ่มการดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2547

9. งบประมาณที่ได้รับในปีเริ่มต้น และแหล่งที่มาของงบประมาณในปีที่เริ่มต้น

ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปีเริ่มต้น จากสำนักงาน กปร.

10. งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีแยกเป็นรายปีตั้งแต่ปีเริ่มต้นจนถึงปัจจุบันและแหล่งที่มาของงบประมาณ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยได้ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ ให้แก่บ้านลอบีอ หมู่ที่ 13 บ้านจะต้อเบอ บ้านจะฟู หมู่ที่ 18 ต.แม่ยาว อ.เมือง จ.เชียงราย ทำให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังได้จัดทำระบบชลประทานให้กับหมู่บ้านลอบีอ และในปีงบประมาณ 2551 ได้ขยายผลไปยัง หมู่บ้านจะฟู และบ้าน จะต้อเบอด้วย ทำให้ราษฎรอยู่ดีกินดีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ด้านการพัฒนาที่ดิน ได้ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ทำให้คุณภาพของหน้าดินดีขึ้น การปลูกพืชเกษตรกรรมเกิดผลผลิตเพิ่มขึ้น ฯลฯ